

20

Colecția **POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE**

E. JURIST și L. PETRESCU

**UZINA SUBMARINĂ
ÎN PRIMEJDIE**

★★

EDITATĂ
DE REVISTA
**ȘTIINȚA
TEHNICĂ**

E. JURIST și L. PETRESCU

UZINA SUBMARINĂ ÎN PRIMEJDIE

* *

Colecția "Povestiri Științifico-Fantastice"

X. PESCUIT ÎN APE TULBURI...

- Mister Brand, rosti băiețandru cu timiditate.
- Te ascult, Jack, răspunse Brand fără să ridice privirea de pe ecranul brăzdat de o rețea gradată.
- Aș fi vrut... știți... să-mi spuneți și mie cum se lucrează cu aparatul ăsta... și...

Brand zimbi.

- Ce-i Jack, te lași de meserie?

Jack privi în jos. Meseria lui de un an, de când fusese angajat pe bord, era foarte simplă, dar în același timp și extrem de nesatisfăcătoare. Trebuia să măture podelele în cabine, să facă pantofii și să țină locul stewardului la anumite ore. Asta era tot. Jack își făcea treaba foarte conștiincios, dar simțea că nu-i destul pentru un tânăr de șaisprezece ani, fie chiar și negru.

- Dacă te vede boss-ul aici, ce ai să spui?

Jack ridică încurcat ochii și întâlnind privirea binevoitoare a ultrasonistului Brand își dezveli dinții, strălucitor de albi.

- Spun că v-am adus un pahar de whisky...
- Păi... se poate să minți?
- Nu mint!

Și într-o clipă, Jack o zbughi pe ușă. După un minut reapăru, purtând cu dexteritate în palma mâinii o tavă cu un pahar plin.

Brand izbucni în râs,

- N-am ce face, trebuie să-ți explic. Ia stai aici jos și spune-mi: ai auzit despre ultrasunete?

Jack făcu ochii mari și zâmbi din nou cu o oarecare umilință. Nu auzise despre ultrasunete; nu știa nimic despre ele. De unde să știe? Abia învățase să scrie, să

citească și să socotească și... gata! Trebuise să plece să-și câștige pâinea. A, desigur învățase multe de când călătorea încioace și încolo pe „Visconte”: despre poziția vasului, despre diferitele mașini care puneau în mișcare elicea, despre busolă sau despre telegraf... Dar de cabina ultrasonistului nu prea era voie să te apropii.

Brand ghici și nu mai insista. Aruncând din când în când priviri spre cadranul periferului, începu să-i explice.

- Ai văzut viori, nu-i așa? Când ciupești coarda unei viori se aude un sunet. De ce se aude, te-ai întrebat vreodată?

Jack văzuse viori, le ascultase ctntecul dulce, dar nu-și pusese niciodată o asemenea întrebare. Ciuli urechile.

- Coarda începe să tremure sau, cum se mai spune, să vibreze. Dacă vibrează de 522 de ori pe secunda, atunci se aude nota "do".

Brand intonă cu voce tremurătoare, nesigură, ceea ce el credea că ar putea fi nota "do", dar ceea ce orice om cu ureche muzicală ar fi jurat că e un amestec trist din mai multe sunete în minor. Apoi, înfuriat de această supărătoare succesiune de scârțâituri, dădu paharul peste cap. Jack repetă, cu vocea lui subțirică, și reuși să mențină sunetul la aceeași nivel.

- Așa. Mi se pare că știi să cânți mai bine decât mine, zise Brand dând din umeri. Eu n-am; putut niciodată să cânt un cântec de la început până la sfârșit. Eram întotdeauna întrerupt cu câțiva pumni convingători. Și zău că pe nedrept... În definitiv, ce eram eu vinovat? Dar, să continuăm. Coarda deci vibrează, tremură. Datorită ei tremură, adică vibrează și aerul înconjurător. Și astfel, această vibrație se transmite până la ureche.

Jack asculta cu gura căscată:

- Vezi tu, însă, Jack. Urechea omului nu poate auzi toate sunetele. Dacă numărul de vibrații e mai mic de 16 sau 20 pe secundă, sunetele sunt atât de joase încât nu se mai aud. De asemenea, urechea omului nu poate auzi

sunetele formate din mai mult de 16.000—20.000 te vibrații pe secundă. Aceste sunete, care întrec 20.000 de vibrații pe secundă, se numesc ultrasunete. E interesant faptul ca anumite animale le aud, totuși. De exemplu, câinii. Brand se lăsa comod pe spate. Scaunul scârțâi sub greutatea sa... Să-ți spun o poveste adevărată, continuă el. Știi că vânatul nu e permis decât cu anumite reguli. Oricine vânează fără permis este aspru pedepsit. Astfel de vânători fără permis se numesc braconieri. Braconierii au nevoie de câini, ca să le adulmece prada și să le-o aducă. Dar cum să-ți chemi câinele? Dacă-l fluieri, faci gălăgie și te prinde paznicul. De aceea, braconierii se folosesc de un fluier scurt. Sufli în el... și n-auzi nimic. Totuși, din fluier ies sunete, dar sunt formate din peste 20.000 de vibrații pe secundă. Sunt deci de fapt ultrasunete. De aceea, omul nu le aude, în schimb urechea câinilor le prinde foarte ușor. Ascuns în tufișuri, braconierul își poate chema astfel liniștit câinele fără ca paznicul să-l audă.

Jack își hotă bă ochii, minunându-se în sinea lui de ingeniozitatea la care putuseră ajunge gangsterii ăștia.

- Trebuie să știi, continuă Brand, că de fapt acești vânători fără acte în regulă habar n-aveau că se foloseau de ultrasunete.

Ultrasonistul își arunca din nou privirile pe cadranele aparatelor.

- Ei, să trecem însă la aparatele noastre» zise el arătându-le cu mâna. Noi producem aici ultrasunetele cu ajutorul cuartului, al titanatului de bariu și al altor substanțe.

Din ele se taie lame subțiri. Dacă pe fiecare față a lamei se aplică electricitate, atunci lama începe să vibreze foarte repede și să producă ultrasunete... Înțelegeți??

Negrul dădu din cap. Se părea că în ciuda afirmației "boss"-ului că Jack nu ar fi bun decât să-i șteargă

pantofii, băiatul pricepea foarte repede. Privi cadranul și exclamă:

- Uitați-vă, mister Brand. Aici parcă s-a schimbat ceva...

Brand își arunca și el ochii.

- Așa e! exclamă el.

Apăsă pe butonul unui telefon și apoi ridică receptorul:

- Anunțați-l pe mister Kirk că e ceva nou. Să vmă jos, în cabina ultrasonistului...

*

Afara, marea era neliniștită. Nehotărâtă încă încotro să-și dezlănțuie puterea, își mișca în loc, mereu mai întăritată, apele verde-albăstrui. Un mormăit neîntrerupt, ca acela al unei fiare înfuriate pornea din adânc, ajungând la urechile lui Kirk care, aplecat peste balustrada vaporului privea fascinat agitația aceasta necurmată. Dacă ar fi fost poet, Kirk ar fi spus că e frământarea unei vietăți enorme, punând la cale lupta cu pigmeii plutitori într-o coajă metalică, botezată din nu știu ce motive „Visconte”, Kirk era însă o namilă de om în creierul căruia se mișcau foarte puține idei, și pe acestea le putea manevra fără să simtă nevoia de a le așeza în versuri. Așa încât, departe de a căuta asemănări și imagini, creierul lui Kirk lucra febril la o cu totul altă problemă, de natură contabilicească, căutând să stabilească cu câte zerouri se va scrie câștigul din acest business. Această problemă avea să rămână de altfel nerezolvată, căci, în această clipă, un matelot se apropie de el:

- Sunteți chemat la cabina ultrasonistului!

Kirk înălță plictisit din umeri și se îndepărtă de balustradă. Trebuia să facă acum o adevărată călătorie, să coboare o sumedenie de trepte, pe scări de metal cotite când într-o parte, când într-alta, după ceea ce părea să fie doar fantezia constructorului. Iar păcătosul acela de Brand îl chema din jumătate în jumătate de oră,

acolo, aproape de fundul vasului, unde se aflau instalate cadranele aparatelor complicate. Îl chema ca să-i arate câte o ridicătură fără importanță a fundului mării sau trecerea unui banc de pești pe care ultrasunetele îi făceau să apară clar pe ecran.

Kirk deschise ușa cabinei și dădu cu ochii de negrul care, aplecat peste umărul lui Brand, urmărea liniile șerpuitoare de pe ecran.

- Ei, Jack! strigă Kirk gâfâind.

Jack tresări și se întoarse.

- Ce cauți aici? șuieră Kirk, care încă nu-și putea trage răsuflarea.

- Am adus... am adus... un pahar... se bâlbâi Jack.

- Nu știi că nu ți-am dat voie să intri aici? Marș afară!

Și, calculând cu precizie, îl izbi din mers cu piciorul. Jack o șterse repede afară, închizând ușa în urma sa.

- Eu l-am chemat, spuse Brand încruntându-se.

- N-are a face. l-am spus să nu-și bage nasul. Ei, ce mai e nou?

- Vezi formele acestea geometrice?

Kirk tresări. De data aceasta nu coborâse degeaba nenumăratele trepte. Răspunse încet:

- Da, parc-ar fi construite de mâna omului.

- Case submarine? râse Brand.

- Nu case... Dar aici ar putea fi...

Kirk tăcu, se îndreptă spre telefon, formă numărul căpitanului și-i dădu câteva scurte dispoziții. Vasul își încetini mișcarea.

- Înregistrează pe film toate detaliile! îi șopti concentrat lui Brand privind ecranul.

Apoi, ridicând receptorul, strigă:

- Ați luat coordonatele? Cu precizie vă rog!...

Se întoarse spre Brand.

- Ia spune-mi, ce adâncime e aici?

- Să vedem...

Brand cercetă curbele, privind cadranele.

- Cam 980 de metri.
- Înregistrezi profilul?
- Da, aparatul înregistrează în mod automat curba.
Kirk privi cu atenție ecranul.

- Și zi ești sigur că sunt 960 de metri?

- Sigur. Păi uitați-vă! Emițătorul de pe fundul vasului emite o dată pe secundă un semnal scurt, iată-l aici, înregistrat pe bandă. Priviți linia aceasta. Înțelegeți? Ultrasunetul merge prin apă, atinge fundul, este reflectat și... se întoarce la vas ca un ecou. Acest ecou este înregistrat de un receptor, e amplificat și înscris din nou pe bandă; iată, dincoace, linia astălaltă. Cu cât cele două linii sunt mai depărtate între ele, cu atâta fundul este și el la o adâncime mai mare. De altfel, vedeți, la aparatele noastre adâncimea este arătată direct în metri... Cu ajutorul sondei ultrasonore s-a putut de altfel descoperi cel mai adânc fund marin: o groapă de 10.860 de metri adâncime, în Oceanul Pacific. Și tot cu ajutorul acestui aparat s-au putut descoperi epavele vaselor scufundate, de pildă „Lusitania”...

Brand își luase avânt, dar Kirk se ridică plictisit.

- Lasă asta... Veșnic o iei razna prin tot felul de gropi. Am înțeles, mormăi el. Spune-mi mai bine de ce apar acum semnale atât de brusc pe ecran?

Brand își întoarse surprins privirea și o clipă rămase mut de surprindere. Apoi mormăi:

- Acestea... acestea nu-s semnalele noastre. Aparatul... aparatul recepționează altfel de semnale... Semnale emise de undeva... de undeva din fundul mării.

Kirk nu păru deosebit de surprins.

- Aha! Da, e posibil, spuse el fără să arate prea mult interes, de parcă ar fi fost lucrul cel mai natural din lume ca pe fundul mării să se găsească un emițător de unde ultrasonore.

- Și, continuă el, nu cumva seamănă semnalele astea cu Morse?

Brand privi cu atenție, apoi luă un creion și, în culmea surprinderii, începu să noteze:

„t-r-a-n-s-m-i-t-e...”

– Transmite, strigă Brand.

Kirk clătină din cap.

– Bine, bine, notează mai departe.

Și încetul cu încetul apărură mai multe cuvinte care se încheară în fraze:

"Transmite A-l. Transmite A-l. Galeria E-5 avariata. Conform prevederii – izbucnit panică. Mă folosesc de zăpăceală..."

Brand zâmbi mulțumit și-și frecă mâinile.

– Bun băiat! murmură el. Ei, mai departe?

Pe hârtie se înșirară alte cuvinte, parcă mai precipitat:

„Planurile nu le am deocamdată. Măine la aceeași oră urmează transmisie. De notat că...”

Și pe ecran nu mai apărură decât dungile regulate de până acum câteva minute.

– Ce-i asta? întrebă Brand tulburat.

– Mesajul unui pește electric, îi răspunse Kirk în doi peri. De ce s-o fi întrerupt?

Privi încă o dată hârtia, apoi împinse ușa. De partea cealaltă se auzi un strigăt înăbușit, apoi un zgomot de pași care se îndepărtau în fugă.. Kirk ieși repede, dar nu reuși să mai vadă hainele albastre de groom ale lui Jack care o luase, prevăzător, la sănătoasa.

XI. CUTREMURUL

Cei doisprezece oameni închiși în galeria E-5 continuau să izbească în poarta de fier instrumentele pe care le aveau la îndemână. Damian le făcu semn să înceteze. Poarta era solidă, construită anume pentru a izola galeriile de restul minei, în cazul unor accidente neprevăzute și pentru a rezista la presiuni mari. Inginerul-șef o cercetă atent. Era ermetic închisă.

Probabil că se produsese un scurtcircuit în instalația electrică exterioară prin care era comandată ușa.

- Nu trebuie să ne pierdem cumpătul, spuse Damian.

- Bine, dar... măștile astea... murmură artificierul...

În minte îi trecu fără voie o scenă tragică din romanul lui Jules Verne „Indiile negre”, în care era vorba de o catastrofă minieră...

- Ce e cu măștile, Ștefule? îl întrebă unul din salvatori.

- Au o durată limitată... câteva ore...

Un fior trecu parcă prin rândurile celor de față. Nu trebuiau să piardă nicio clipă.

- Tocmai de aceea, reluă inginerul Damian, nu are rost să ne irosim puterile. E limpede că trebuie să ieșim cât mai repede de aici. Trebuie deci să încercăm să degajăm poarta. Pe de altă parte, Badea o să observe că întârziem și o să dea alarma până la urmă.

Firește! Cum de-l uitaseră! De bună seamă că avea să-și dea seama că li s-a întâmplat ceva.

Oamenii se priviră cu un licăr de speranță. În cel mult douăzeci de minute, ajutoarele trebuiau să sosească.

...Dar, după o jumătate de ceas, ele nu veniseră încă. Nici după

O oră. Oamenii începură să se neliniștească.

- Să știți că i s-a întâmplat ceva lui Badea...

- Poate că n-a izbutit să ajungă...

- Gazul! Și-o fi pierdut cunoștința, oftă careva.

- Da... n-avea mască.

O clipa rămaseră nemișcați. Apoi se auzi glasul lui Ștefu.

- Să ne reluăm lucrul! Să forțăm poarta!

Lucru... care se dovedi a fi complet inutil. Poarta rezista cu încăpăținare. Și, deodată, în încăpere se simți o zguduitură care-i făcu să alunece, să cadă unii peste alții. Un cutremur submarin? Tocmai acum? În tot cazul, nivelul apei păru să crească mai repede după această zguduitură. Undeva, în fundul galeriei se auzea acum

zgomotul pe care-l făcea apa ce curge sub presiune.

Trecu încă un ceas. Oamenii începură să se simtă obosiți. Pe Damian îl durea capul. Simțea bătăi ritmice în tâmpile. Își dădea seama că erau pulsațiile cordului... și că lipsea aerul.

Ștefu își smulse masca de pe obraz.

- N-are niciun rost, strigă el gâfâind. Ne-am dus!

Damian vru să-l împiedice, dar se simțea slab, mai slab decât un copil... Un gând chinuitor îi juca mereu în minte. Dacă toate astea i se datorau lui? Dacă făcuse vreo greșeală de calcul și acum totul se prăbușea sub presiunea apei ca un castel de cărți? În fața ochilor lui Damian începu să joace o scânteie albastră. Crezu că are halucinații, că în clipa următoare își va pierde cunoștința. Închise ochii și, în un efort, îi deschise iar... Flăcăruia albastră apăru din nou, jucând în jurul ușii, ca o fantoma.

În cele din urmă ușa se prăvăli deoparte. În cadrul ei sclipeau nenumărate lumini strălucitoare. Damian se simți ridicat și purtat pe sus... Ce era asta?

Când se dezmetici, respira în voie aer proaspăt. Se afla întins într-un vagonet. Un străin, înalt, cu părul negru, care-i cădea pe frunte, îl privea atent.

- Ce s-a întâmplat? murmură Damian. Cine ești dumneata?

Tânărul zâmbi, parcă puțin stînjenit.

- Eu sunt reporter-special. Vertea e numele meu. Am nimerit la dv. tocmai acum, și am însoțit echipa de salvare. Grozavă treabă! Au tăiat ușa cu topitorul electric.

- V-a anunțat Badea? întrebă Damian. De ce ați întârziat atât de mult?

Inginerul Stoenescu îl privi mirat.

- Badea? Nu știu cine e. Nu ne-a anunțat nimeni. Am văzut că întârziați și am venit să aflăm ce s-a întâmplat.

- Așadar», murmură Damian, Badea a căzut... Au avut dreptate băieții...

- Ce facem acum? Întrebă un inginer, apropiindu-se de vagonetul lui Damian. S-au luat toate măsurile pentru evacuarea celor intoxicați cu gaz.

- Căutați-l pe Badea. O fi leșinat pe undeva, în drum... repede, să nu fie prea târziu...

Dar căutările fură inutile. Badea nu era nicăieri.

XII. PROFESORUL GODARD SOSEȘTE

Din fericire, fenomenele de asfixiere nu duraseră mult, iar ajutoarele sosiseră tocmai la timp. În trenulețul care se întorcea spre clădirea principală, oameni restabiliți povesteau ce li se întâmplase. La rândul-i, inginerul află și despre urmările acelei zguduirii, provocate după toate probabilitățile de un cutremur. Un întreg perete al galeriei de acces către E-5 se prăbușise, îngropând și instalația electrică. Cu toate acestea, plafonul gros rezistase în mod onorabil.

Inginerul Stoenescu se opri o clipă, apoi adăugă:

- De altfel, vorba proverbului, nenorocirile nu vin niciodată singure. Și la noi a fost un accident...

- Ce s-a întâmplat?

- O tehniciană, desenatoare foarte talentată, și inginerul Stoenescu șovăi.

Inima lui Damian prinse să bată precipitat. Nu îndrăznea să se gândească la nimic.

- Nina Roșculeț... cred că o cunoașteți.

- Da, da! șopti cu voce stinsă Damian. Spune mai repede, omule. Ce s-a întâmplat?

- A fost găsită în completă necunoștință, în biroul dumneavoastră. O comoție, probabil. Nu știu ce s-a putut întâmpla!

Inginerul Damian închise ochii, dar luminile roșii, verzi, portocalii care jucau pe dinainte nu dispăruseră.

- În tot cazul, doctorul spunea că e vorba de un șoc, nu se știe de ce natură. I-a făcut un tratament de urgență și

se pare că, în momentul când plecam spre galeria E-5, funcțiile vitale îi reveniseră...

Istovit, de toate eforturile, de toate întâmplările neprevăzute din ultimele ore, Damian se sprijini de bancheta tare a vagonetului...

...În scurtă vreme, ajuns la clădirea de bază, fu examinat de medic, care-l declară „în afară de orice pericol”...

- Doctore, am auzit despre...

- Nina Roșculeț? Întrebă medicul. Da, un caz foarte curios... Și-a revenit. Dacă ar fi fost descoperită doar cu cinci minute mai târziu, n-aș mai fi putut face nimic.

Peste câteva minute, Damian se afla la căpătâiul Ninei. Fata tresări și ochii ei obosiți se înviorară puțin. În aceeași clipă, în odaie intra secretara.

- Ai... ai avut un accident, tovarășă Nina? Întrebă Damian.

- Un accident inexplicabil! răspunse ea. Nu-mi pot aminti încă ce mi s-a întâmplat. Am o migrenă îngrozitoare... știu doar că am fost găsită în biroul dv...

Tăcu, văzând-o pe secretară.

- Tovarășe inginer! spuse aceasta. Am fost anunțați că profesorul Godard se află la gara exterioară... Peste un ceas sosește...

- Bine, mulțumesc...

Cu un zâmbet, Damian părăsi încăperea. Nina se așează din nou în fotoliu, privind întristată ușa care se închidea în urma lui.

...Trenul electric care făcea legătura între uzina submarină și litoral, circula într-un sens și într-altul o dată la fiecare patru ore, fără nicio întârziere, atât de regulat încât cei care locuiau pe lângă „gările” submarine își potriveau adesea ceasurile după mersul său.

Privind pe fereastră, omul cu pardesiu cenușiu își dădu seama că tunelul se lărgeste. În același timp, trenul începu să reducă din viteza sa considerabilă. Se apropia

de punctul terminus – gara submarină nr. 1. Când trenul se opri de-a binelea, omul își luă geamantanul și, cu un pas elastic, coborî treptele vagonului. Pe peron îl aștepta o fată blondă, cu ochi albaștri, zâmbitori.

– Profesorul Godard? întrebă ea, îndreptându-se către noul venit și cercetându-i chipul uscățiv.

Acesta nu răspunse. Își înclină numai capul, posomorit, ca și cum ar fi recunoscut o gravă acuzație.

– Mergem pe aici, zise secretara îndreptându-se spre o galerie laterală, mărginită de o parte și de alta de ușile clădirilor submarine. Cum ați călătorit?

– Destul de prost. Am avut tot felul de neplăceri, răspunse Godard scurt.

Intrară, tăcuți, în clădirea centrală. Un lift cu mișcare verticală și apoi orizontală îi transportă până în fața biroului inginerului-șef. Secretara deschise ușa și-l invită să ia loc.

– Geamantanul o să vi-l trimitem la camera în care veți locui, spuse ea. Tovarășul inginer Damian vă roagă să-l iertați câteva clipe. De dimineață s-au petrecut unele lucruri neplăcute...

Profesorul Godard o privi cu o vizibilă surprindere.

– Neplăcute? întrebă el.

Fata îi povesti, pe scurt, cele ce se întâmplaseră. Pe fața profesorului se putea citi nu numai nedumerirea, ci, parcă, și un anumit grad de perplexitate.

– Bine, dar... cum de s-a putut întâmpla o astfel de prăbușire și încă cu infiltrația apelor? Așa ceva cred că nu s-a mai petrecut până acum?

– Niciodată. De altfel sperăm să readucem repede lucrurile la normal. Acum vă rog să mă iertați. Tovarășul Damian va veni îndată.

Rămas singur, profesorul se așeză pentru o clipă pe fotoliu, pe urmă, devenind pe semne nerăbdător, se ridică și începu să privească, cu interes, tabelele și diagramele fixate pe pereți, înfățișând mersul extracției

și transformărilor „euxilonului”. Așa îl găsi inginerul Damian care, zâmbind, se îndreptă spre el cu mâna întinsă.

- Bine ați venit! Văd că sunteți foarte interesat de producția noastră...

- Este prodigioasă! vorbi entuziasmat Godard. Am aflat însă despre accident...

- Cred că o să-l lichidăm repede... Vom coborâ pe fundul mării și cu acest prilej o să aflăm, probabil, și care a fost cauza care l-a determinat.

Profesorul exclamă încântat:

- Bine, dar asta este de-a dreptul pasionant. Să cobori pe fundul mării... Aș dori să particip și eu, dacă se poate...

- Nu știu dacă o să se poată. Pe de o parte, sunteți obosit.

Profesorul făcu cu mâna un semn, ca și cum ar fi voit să înlăture ca nefondat acest argument.

- Pe de altă parte, astăzi nu este de dorit să coborâți pentru că de fapt, nu știm ce vom găsi acolo jos. Poate fi foarte primejdios... E vorba de un caz cu totul special, înțelegeți... Desigur că vom face însă, chiar mâine, a doua coborâre, și atunci, în cunoștință de cauză, vă vom putea lua și pe dumneavoastră cu noi...

- În fața argumentelor pe care mi le aduceți o să fiu nevoit să cedez, deși trebuie să vă mărturisesc...

Inginerul Damian îl întrerupse:

- Vom putea face însă altceva, chiar azi. Cred că v-ar interesa să asistați la manevrele primei coborâri. Vă invit pe vasul care transportă cupola. Veți vedea multe lucruri interesante...

Profesorul Godard zimbi bucuros.

- Desigur, mulțumesc foarte mult. Trebuie să știți însă că abia aștept să cobor cu adevărat pe fundul acestei minunate mări... și nu numai dedesubtul acestui fund, ca acum. Știți doar că sondajele; au dovedit că este cea mai

interesantă mare dintre toate celelalte de pe glob. Și când te gândești la trecutul ei...

Profesorul Godard devenise deosebit de volubil. Se ridică de pe scaun și arată cu degetul la o hartă a Mării Negre de dimensiuni mijlocii, care se afla deasupra măsuței cu videofon.

- Cauza acestui deosebit interes științific pe care-l prezintă Marea Neagră a apărut atunci când, în cuaternar, s-a prăbușit pragul ce despărțea Marea Neagră de Marea Mediterană și s-a născut Bosforul, prin care, pentru întâia dată, s-au amestecat apele lor.

- Ei, dacă oamenii ar fi putut să vadă această prăbușire, ce descrieri minunate ar fi rămas posterității... spuse Damian.

- De fapt, este foarte probabil ca ochii oamenilor să o fi văzut... Dar oamenii apăruseră de curând, nu știau încă să însemneze pe documente durabile pentru generațiile viitoare evenimentele importante la care asistau și care desigur că-i înfricoșau nespuse, cum i-a înfricoșat poate și acest fenomen.

- Un fenomen care desigur că trebuie să fi fost măreț! Dacă acest prag ar fi existat în zilele noastre, urmă Damian, fără îndoială că inginerii n-ar fi stat la îndoială ca să-l înlăture prin mijloace artificiale.

- Dar, desigur, cu mai multă dibăcie decât a făcut-o natura! observă Godard.

- Pentru ce?

- Pentru că natura a procedat atât de prost, cum n-ar fi lucrat niciun începător în ale hidrodinamicii. Gândiți-vă că această cale de comunicație între cele două mări atinge abia 180 de metri adâncime. O greșală formidabilă...

- Care a contribuit la formarea celei mai interesante mări de pe glob, după chiar spusele dv., îi continuă fraza Damian.

- Da, este adevărat. Dar din punct de vedere

ingineresc rămâne o greșeală. În mod normal, ar trebui să existe, între cele două mări, două feluri de curenți: unul la suprafață, care să aducă apele Mării Mediterane calde și sărate către Marea Neagră și altul la adâncime, în sens invers. Dar, dat fiind că adâncimea Bosforului este numai de aproximativ 180 de metri, nu poate exista cel de-al doilea curent, ci numai cel dinții, de suprafață. Nu există nicio circulație care să amestece apele de la suprafață cu cele de adâncime. Și iată cum, din oarba joacă nepricepută a naturii, s-au creat, după cum știți, în Marea Neagră cele două zone de ape cu condiții fizice, chimice, biologice și geologice cu totul deosebite, care se ating cam la 150 de metri adâncime. Deasupra – ape aerisite, prin care străbat razele soarelui, viață bogată, plante, pești numeroși. La fund, sub 150 de metri – moarte! Lipsa oxigenului. Împărăția absolută a hidrogenului sulfurat, gazul otrăvitor care însoțește pretutindeni descompunerea...

Inginerul Damian cunoștea toate aceste lucruri, dar expunerea dramatică a profesorului Godard îl captivase fără să vrea.

– Da, spuse el după o scurtă tăcere. Dar însăși moartea aceasta, „împărăția hidrogenului sulfurat”, cum o numești dumneata, este totuși cucerită de viață. Acestea de aici – și inginerul Damian făcu un gest care îmbrățișa tot ceea ce-l înconjura – sunt cea mai bună dovadă a victoriei vieții...

Buzele lui Godard schițară un zâmbet curtenitor.

– Într-adevăr. Iată cel mai bun răspuns la expunerea mea poate puțin cam sumbră! Atunci...

– Vă voi conduce la viitoarea dv. locuință subterană și după o oră voi trece să vă iau pentru ca să pornim pe vasul de reparații, dacă sunteți de acord...

XIII. LACUL SUBTERAN

Întors la bază o dată cu evacuații din galerie, ziaristul

se interesă unde poate fi găsit directorul uzinei. I se indică liftul din aripa stângă. Găsi cu ușurință ușa pe care scria „Director”, și bătău.

- Intră, se auzi glasul viguros al lui Voicu.

Vertea pași pragul încăperii și, după ce se prezentă, întinse directorului o hârtie bătută la mașină.

- Iată și ordinul meu de serviciu...

Voicu îl invită să ia loc. Apoi își aruncă ochii pe foaia de hârtie și, după ce o citi cu atenție, zise cu un zâmbet ușor:

- Bine, tovarășe ziarist, îți vom da tot sprijinul pentru ca reportajul dumitale să iasă cât mai bun...

În clipa aceea ușa se deschise și în birou năvăli inginerul Stoenescu.

- Tovarășe director! Priviți ce-am găsit în doza electrică a ușii etanșe, spuse el, gâfâind.

Toată ființa sa exprima indignare și furie reținută.

- Încă o fuzee!

- Vă dați seama, tovarășe director... deci nu e vorba de niciun accident, ci de un...

- Sabotaj... spuse directorul pe gânduri, răsucind între degete tubușorul nichelat.

- Hm, interesant, zise ziaristul. Mi se pare că ați mai găsit un tub asemănător

- Adevărat... l-am predat organelor în drept împreună cu lemnul găsit pe linia trenulețului. Specialiștii au stabilit că este vorba de o fuzee ultrasonică.

- Da, da, lucrul a fost bine ticluit, spuse gânditor directorul. Ultrasunetele emise de aceste fuzee pun într-o stare de vibrație moleculele care formează rocile. Aceste vibrații sunt atât de puternice încât distrug edificiul molecular...

- În felul acesta stânca cea mai rezistentă devine o masă amorfă, spuse agitat inginerul.

- Și totul... fără zgomot... adăugă ziaristul, părând a cumpăni situația.

O clipă păstrare tăcerea, gândindu-se cu toții la același lucru.

- S-ar putea, deci, rupse în cele din urmă tăcerea Voicu, s-ar putea ca acestei fuzee să-i datorăm cutremurul. Dacă e așa, e și bine, e și rău. E bine, pentru că înseamnă că nu rezistența slabă a construcției e de vină, și e rău pentru că un dușman ticălos a izbutit să se strecoare între noi și să-și pună în aplicare planurile criminale. Aruncă cu ciudă țigara aprinsă în scrumieră.

- Ei, eu am plecat, tovarășe director, se ridică Vertea și-i întinse mâna. O să ne mai vedem...

Ziaristul ieși. Afară la ușă îl aștepta ascultător câinele lup.

Cei doi priviră o clipă în urma sa. Apoi directorul se apropie de telefon și formă un număr.

- Vorbește Voicu. Căpitanul Panciu? Da, a fost ziaristul... Ordinul de serviciu cu numărul 075434. Bine... am înțeles. Da, vom fi cu ochii în patru.

...Vertea se urcă în trenulețul electric care pleca spre exterior. Câinele se aciui la picioarele sale. Parcurseseră mai bine de jumătate din drum, când Vertea zări deschiderea unui tunel lateral. Deschise un carnețel și privi cu atenție o hartă minusculă. Vasăzică, aici se făcuseră primele încercări ale rezistenței betolitului. Ulterior se renunțase la ele. Predominau rocile calcaroase.

Vertea profită de faptul că trenul mergea încet, panta fiind îndeajuns de înclinată, și sări cu ușurință. Fluieră ușor și într-o clipă câinele fu lângă el. Vertea se lipi de perete și așteaptă până când zgomotul trenului se pierdu în depărtare. Apoi, convingându-se că nu e nimeni în apropiere, o porni prin tunelul lateral ce se deschidea în față.

Aici era întuneric beznă. Vertea scoase din buzunar o lanternă. Lumina vie lunecă de-a lungul perenilor albicioși, ciopliți grosolan.

- Hai, Negruț, ia-o înainte, își îndemni el cîinele.

Acesta alergă, adulmecând. Vertea cercetă totul atent. Nu se zarea nicăieri vreo deschizătură cât de mică.

Merseră astfel mai bine de-o jumătate de oră, când se pomeniră în fața unor stânci prăvălite care închideau tunelul. Blocurile de calcar fuseseră pe semne smulse din pereți printr-o explozie asemănătoare celor din minele de cărbuni. Era clar: mai departe nu se putea merge. Și totuși, Vertea iscodi cu lanterna fiecare crăpătură, fiecare bloc în parte. Lovi cu gheata, dar peste tot suna a plin. Negruț alerga de colo până colo scoțând scurte lătrături de enervare. Vertea se așeză pe un bloc și stinse lanterna. Se gândea ce avea de făcut. Deodată, auzi cum Negruț scormonește înfrigurat cu labele de parcă ar fi găsit ascunzătoarea unui os.

Vertea aprinse lanterna și-și văzu cîinele cu botul într-un ungher pe care-l tot zgiria cu ghiarele.

- La o parte, Negruț...!

Cîinele ascultă supus. Vertea cercetă atent locul. Într-adevăr, era o gaură nu prea largă, dar, după toate probabilitățile, adâncă. Ziaristul scoase bricheta și-o aprinse. Flacăra începu să tremure, mai mai să se stingă.

- Mda, își zise Vertea, un curent de aer. Vasăzică dincolo de acest bloc este un gol și, poate, și unele surprize.

Cercetând cu atenție blocul, Vertea descoperi cu satisfacție că acesta nu era prins între celelalte și că putea fi tras afară. Opintindu-se din greu, izbuti să-l scoată. De sus se scutură praf de calcar care-i intra în ochi, usturându-l. Ziaristul se strecură cu băgare de seamă în deschizătură. Era un tunel scund, prin care trebuia să se târască pe genunchi și pe coate. În privința aceasta, Negruț nu avea nicio dificultate. De aceea, i-o luă cu mult înainte. Curând, însă, bolta se ridică treptat și Vertea putu să umble în picioare. Tunelul șerpuia urcând ușor în pantă. De la o vreme începu să se lărgască

simțitor. Deveni pur și simplu un drum între doi pereți înalți de stâncă. Vertea auzi un zgomot surd ca un huruit înfundat.

– Apă!

Și, într-adevăr, peste puțina vreme ajunse pe marginea unui lac subteran. Apa era limpede și, pesemne, adâncă. Vertea nu izbuti să-i vadă fundul în lumina lanternei sale. Și acum? Ce era de făcut? Mai departe nu putea merge. N-avea nici barcă și nici peretele de stâncă nu permitea să ocolească lacul. Vertea se rezemă de perete. Să se întoarcă înapoi? Ar fi însemnat să renunțe la una din ipotezele sale. În definitiv, unde se afla acum? După câte își închipuia, la câțiva zeci de metri sub fundul mării. Dar unde anume? Aici era un singur răspuns: în sectorul sudic al litoralului nostru. Puținele cunoștințe de geologie pe care le avea și cele pe care le dobândise când se pregătise pentru această călătorie se refereau la faptul că în această regiune natura înfăptuise unele ciudățenii unice în felul lor: fundul calcaros al mării ascundea sub el peșteri și grote poate mai surprinzătoare decât acelea de la suprafața pământului. Vertea zâmbi. Nu trecuseră decât vreo două zile de când se dăduse drept aspirant în științe geologice, pentru a câștiga încrederea Irinei Teodoriu și acum se zgâia ca un elev de liceu la ținuturii aceia uriași de calcar ce atârnav din tavan căutând să-și amintească cum se numeau, stalactite sau stalagmite.

Deodată, lumina lanternei se opri pe malul opus al lacului, care măsura vreo sută și ceva de metri în diametru. Vertea își încorda privirea. I se părea, sau acolo era într-adevăr un obiect care semăna cu o luntre? N-ar fi fost deloc exclus. În definitiv, dacă cineva trecuse pe aici, folosisese fără îndoială o luntre.

– Negruț! strigă el.

Câinele sărea înapoi și încolo, nerăbdător să-și primească misiunea. Vertea scoase din buzunar un ghem dintr-o fibră plastică extrem de rezistentă. Legă un capăt

de zgarda câinelui, după care îi strigă:

- În apă, marș!

Câinele intră ascultător în apa rece ca gheața. Își lăasă urechile pe spate și, ridicând botul în sus, începu să înoate. Vertea îi lumina traseul cu lanterna. În cele din urmă, Negruț ajunsese dincolo. Ieși din apă și se scutură îndelung, împrôșcând stropii de jur împrejur. Vertea îl lăasă să se odihnească puțin, apoi trase ușor de ața plastică. Câinele intră din nou în apă.

- Înapoi! strigă Vertea.

Strigătul se amplifică sub bolta înaltă. Câinele se întoarse pe uscat. Vertea manevră ața căutând să-i dea câinelui o mișcare laterală. Negruț se agita încolo și încioace, neștiind ce să facă. În cele din urmă, ajunsese în dreptul a ceea ce Vertea luase drept barca. Vertea trase de ață și câinele se urcă pe ridicătura aceea neagra.

- Culcat! strigă el și Negruț se întinse ascultător.

Vertea trase din nou de ață. Aceasta se întinse parcă gata-gata să se rupă. În cele din urmă, obiectul se desprinse de pe țărmul celălalt și pluti ușor spre mijlocul lacului. Acum, nu mai încăpea nicio îndoială. Era o barcă pneumatică, pentru o singură persoană. Instalată comod în ea, Negruț făcu drumul înapoi privind cu capul într-o parte și cu urechile ciulite la apa care susura ușor frecându-se de fundul de cauciuc al bărcii.

Vertea traversă cu ușurință lacul vâslind cu o lopată scurtă de aluminiu, pe care o găsisese în fundul bărcii pneumatice. Coborî pe malul celălalt și primul lucru care-i sări în ochi fură urmele proaspete de pași în nisipul moale. Pomi repede spre galeria ce se deschidea în față.

Cu toate că aerul era cu mult mai curat ca în galeria E-5, totuși și aici se făcea simțită lipsa oxigenului și prezența hidrogenului sulfurat. Vertea se simțea, obosit și respira din ce în ce mai anevoie. Trebui să-și încetinească mult pasul. Cum de nu-și luase o mască cu aerăție independentă? Această imprudență ar putea să-i

fie fatală.

La un moment dat, galeria prin care mergea se închise. Vertea își dădu seama că se află în fundul unei fântâni cu trepte săpate în perete. Fără să stea pe gânduri începu să se cațere, ajutându-se cu o singură mână. Cu cealaltă îl susținea pe Negruț, pe care îl luase pe umeri. Urcă în felul acesta vreo douăzeci de metri. Când ajunse sus, inima îi bătea să se spargă și sudoarea îi șiruia pe frunte. Se opri o clipă, să-și reia răsuflarea. Lumina lanternei se plimba pe pereți scoțând pretutindeni din întuneric diferite arătări pe care le cioplise apa în peretele calcaros al grotei.

Deodată, însă, cercul de lumină se opri pe un chip mare din piatră. Chipul avea ceva grotesc și înspăimântător. Desigur un capriciu al naturii. Opera sculpturală a apei ce-și face loc prin calcare. Fascicolul de lumină producea un joc de umbre care părerii însofletea acest zeu al mării. Dacă Vertea n-ar fi știut precis pentru ce se află aici, ar fi fost gata să creadă că a nimerit în lăcașul lui Poseidon.

Deodată Vertea tresări. Un zeu primitiv?! Și la urma urmei, de ce nu? Vertea își înalță lanterna de-a lungul zidului și identifică resturile unui altar cioplit în stâncă de o mână omenească. Lucrurile deveneau din ce în ce mai interesante. „Va trebui să cercetez toate astea cu amănunțime” – își spuse el.

Deodată, de undeva de sus căzu o pietricică. Negruț începu să latre cu furie. Vertea duse mâna cu repeziciune la buzunarul de la spate. Dar în aceeași clipă două fulgere scurte despicară întunericul. Lanterna se stinse brusc și Vertea se prăbuși la pământ.

Apa continua să pătrundă cu putere în galeria E-5. Primejdia continua să crească cu fiecare oră. Repararea galeriei nu măi putea întârzia și, cum din interior nu se mai putea face nimic, era necesar să se intervină din exterior. Trebuiau deci să coboare, în termenul cel mai scurt, pe fundul mării.

Echipa fu repede alcătuită. Inginerul-șef ținuse neapărat să o conducă chiar el.

Trenul îi aduse repede la suprafață, la țărm, vasul special, gata echipat, îi aștepta, și îndată ce se îmbarcă sirena dădu semnalul de ieșire în larg.

În scurt timp, aveau să ajungă deasupra locului corespunzător galeriei E-5. Între timp, inginerul Damian îi arăta profesorului Godard cupola cufundătoare, care la prima vedere semăna cu un chesonimens.

- E numai un simplu cheson? întrebă profesorul cu un ton în care încerca să-și ascundă dezamăgirea.

Se știe că pentru a munci pe fundul apei la construcția podurilor, a tunelelor de sub apă, a stațiunilor de metrou și a fundamentelor adânci, se întrebuintează chesoanele. Aceste chesoane sunt formate dintr-un fel de clopot uriaș, construit din fier masiv sau beton armat. În acest clopot, presiunea aerului se menține, cu ajutorul unor compresoare, egală cu presiunea apei la nivelul fundului chesonului. În acest fel, apa este împiedicată să pătrundă în acest clopot și se pot îndeplini diferite munci pe fundul apei.

Aceste lucruri îi erau desigur cunoscute profesorului Godard. De aceea, inginerul Damian îi răspunse:

- Pentru a lucra la o adâncime de câteva sute de metri, niciun cheson nu este potrivit, întrucât, după cum știți, oamenii n-ar putea rezista la presiunea uriașă necesară pentru a izgoni aerul.

- Atunci, care e metoda utilizată de dumneavoastră?

- Metoda? Damian zâmbi. E foarte simplă. Vedeți această cupolă uriașă? Partea ei cea mai importantă este

o cameră mică interioară, perfect etanșă, în care oamenii așteaptă până când cupola ajunge la fund. În această cameră, presiunea aerului poate fi ușor menținută la normal. O dată ajunsă pe fund, marginile cupolei prevăzute cu niște mecanisme speciale se înfig destul de adânc în sol. După aceea, apa este înlăturată și în interior se menține presiunea și temperatura normală.

- Pare simplu, zâmbi Godard, și totuși... câte dispozitive ingenioase și invenții au fost probabil necesare pentru a pune la punct această cupolă scufundătoare! ...

Deodată, inginerul tresări. Rezemată de balustradă zărise o siluetă pe care nu se aștepta câtuși de puțin să o vadă aici, pe bordul vasului. Își ceru scuze și se îndreptă repede spre ea.

- Tovarășă Roșculeț!

Nina tresări și se întoarse spre el.

- Ce cauți aici? o întrebă Damian.

Fata roși, privi o clipă scândurile ude ale punții, apoi își ridică fruntea și i se uită drept în ochi.

- Știam că plecați... că o să coborâți iar pe fundul mării, într-o expediție mai periculoasă ca în alte dați... și voiam să vă petrec...

Inginerul Damian se rezemă de balustradă și-i luă mâna într-a sa.

- Spune-mi, nu sunt lămurit... întrebuințezi acum pluralul persoanei a doua sau forma de politețe pentru singular?

Nina își desprinsese mâna dintr-a lui.

- Râzi de mine. Ei, uite, de fapt... am vrut să fac o plimbare pe mare. Asta e! ... zise ea cu o ușoară cochetărie.

- Adevărat... Nina? Numai asta?

Fata își întoarse repede capul,

- O să fie într-adevăr periculos? întrebă ea căutând să ia un ton oficial.

Inginerul Damian o prinse de umeri și o sili să-l privească.

- N-o să fie nici un pericol și.. știi... Damian își căuta deznădăjduit cuvintele... Îți mulțumesc pentru că, pentru că...

Nu reuși să spună nimic mai mult, dar în ochii lui se putea citi limpede ceea ce căutase să afle, la rându-i, din privirea Ninei.

*

Vasul începu să-și încetinească mersul și în curând se opri. Ajunsese deasupra galeriei E-5. Inginerul Damian dădu semnalul și cei șase oameni care formau echipa de reparație urcară în camera din interiorul cupolei. Acolo se aflau depozitate și numeroasele unelte de care aveau să se folosească, o dată ajunși pe fundul mării.

Încetul cu încetul, cu un uruit asurzitor, o puternică macara ridică cupola și o lăsă în apă. În cabina izolată în care se aflau oamenii nu se auzea însă aproape niciun zgomot, doar o vibrație surdă și continuă.

- Deodată cineva observă:

- Merge cam încet nu vi se pare?

Inginerul-șef privi tabloul de bord. Cadranul de adâncime indica 150 de metri.

Da, viteza de coborâre pare să fie redusă.

Ridică receptorul și apăsă butonul soneriei:

- Ce s-a întâmplat?

De departe, o voce subțire îi răspunse:

- Nu-i nimic, nu vă neliniștiți. Nu vrem să forțăm motorul...

Pe bancheta din cabina îngustă Damian cercetă cronometrul.

- Chiar cu viteza asta, tot ajungem în scurtă vreme.

Într-adevăr, o zguduitură îi vesti că marginile cupolei uriașe atinseseră fundul. Acum urma etanșeizarea care se făcea automat. Prin această operație fundul mării era strâns unit cu marginile cupolei.

O sonerie răsună în cabina în care cei șase oameni așteptau cu nerăbdare.

- Semnalul! exclamă Dincă.

- Putem ieși! zise inginerul-șef, ridicându-se de pe bancheta.

Manevră ușa ermetică a cabinei și, cu ajutorul unei scărițe, coborâră unul câte unul pe fundul mării.

În același timp, se aprinseră câteva reflectoare puternice, fixate în mai multe puncte ale bolții.

Acum, trebuiau să caute locurile în care se produsese spărtura și să le repare cu un „chit” special - o varietate a aceluiași betolit obținut cu ajutorul euxilonului și care se solidifica cu repeziciune sub apă, devenind de-o rezistență extraordinară.

În lumina reflectoarelor, fundul mării părea negru-verzui, ca o lavă. Oamenii lucrau atenți, cu grijă, mișcându-se repede.

XV. TEMPLUL LUI POSEIDON

Omul ascultă atent. Auzise clar bufnitura - așadar, ochise bine. Cel care-l urmărea căzuse. Nu mai vedea nimic, dar nu voia să aprindă lampa. Se temea ca următorii săi să nu fi fost mai mulți la număr. În acest caz, lumina ar fi putut să-l trădeze. Pe urmă, aproape nici nu mai avea nevoie de ea; cunoștea drumul și cu ochii închiși. Îl parcursese doar de atâtea ori!

Își puse pistolul în buzunar și, cu pas elastic și rapid, porni mai departe. Trecuse o bucată de vreme și omul socotea că lucrurile se orânduiseră iar cât se poate de bine, când, deodată, auzi un zgomot din urmă. La început nu-i veni să creadă. Se opri pentru o secundă să asculte. Într-adevăr, nu se înșelase. Ce putea să fie? Nu mai avea decât câțiva zeci de pași până la ultima etapă a acestui drum submarin... Fără să mai stea în cumpănă, o luă la fugă. Desigur, asta era singurul lucru cuminte.

Trebuia să câștige timp!

În urma sa, tropăitul acela ritmic se apropia vertiginos. Omul aprinse lampa. La cinci metri înaintea sa se afla întinderea liniștită a apei, mărginită aproape de jur împrejur de peretele stâncos. Așadar, era salvat? Dar, în clipa în care acest gând îi trecu prin minte, un corp greu se năpusti asupra-i, răsturnându-l. Lampa rămasă aprinsă se rostogoli, prinzând în fascicolul ei o scenă de luptă îndârjită.

Un om și un câine. Negruț încercă să apuce beregata omului, dar acesta știa să se apere. Izbutise să se rostogolească cu fața în sus și aplica lovituri de picior, pândind un prilej favorabil pentru a se ridica sau pentru a-și vârî mâna în buzunar, la pistol. Negruț părea însă o furie dezlănțuită. Parând cele mai multe din loviturile celui culcat, se repezea fără milă la mâinile sale, mușcându-i-le și zgiriindu-i-le. Un moment, omul întrezări, departe, în fundul galeriei, o licărire care se apropia încet. O altă primejdie se apropia... și poate mai mare. Situația devenise desperată. Cu un ultim efort, omul își lipi genunchii de corp și apoi destinzându-și brusc picioarele, îl lovi pe Negruț drept în mijloc azvârlindu-l la câțiva pași. Lute ca o săgeată, omul se ridică și se azvârli în apă. Negruț se apropie de malul subteran, privi o clipă nedumerit apa care se desfăcea în ochiuri mereu mai largi în jurul punctului în care se scufundase omul. Se aruncă în apă și începu să înoate, fără prea multă convingere, până la peretele stâncos. Apoi, dezorientat, latră de două-trei ori și se înapoie pe mal, privind, fără să înțeleagă, întinderea netedă ca oglinda.

Între timp, lumina din fundul galeriei se apropia mereu. Verlea pășea cu greutate, ținându-și mâna stângă strânsă la piept. Privi în jurul sau. Nu, nu mai exista nicio altă galerie laterală pe unde omul ar fi putut să fugă. Doar înapoi – și atunci ar fi trebuit să treacă pe lângă el –

sau înainte prin apă, dar în acest caz s-ar fi împiedicat de zidul de piatră. Și totuși... omul dispăruse.

Vertea se așază pe un bolovan gemând ușor. Era amețit și abia izbutise să se târâse până aici. Încercă să-și adune gândurile. Oare omul care trăsesese în el, imobilizându-i mâna, se aruncase în apă cu gând de sinucidere? Excluz. Atunci, însemna că pe aici, pe undeva, mai exista... Da, asta era... Trebuia căutată ieșirea pe care o folosisese omul. Vertea se ridică și începu să cerceteze cu atenție locul la lumina lanternei sale. Deodată, văzu un obiect care zăcea la vreo doi metri de mal, acolo unde avusese loc lupta. Se apropie de el... Era un aparat fotografic. Tocmai îl băgase în buzunar când Negruț începu să latre cu furie. Vertea se apropie de bolovanul pe care-l zgâria câinele.

Împinse bolovanul de o parte. În spatele lui era o nișă nu prea mare. În adâncul ei, Vertea găsi un costum de scafandru foarte ușor, din plastic, cu un aparat de respirat portativ bun pentru adâncimi mici. Vasăzică, asta era.

Vertea îl mângâie pe Negruț.

- L-ai pus să facă o baie zdravănă. Nu-i nimic, până la urmă tot îl pescuim noi...

Ziaristul scoase din buzunar o cutiuță plată din care desprinse un fir subțire metalic prevăzut la capăt cu o bucsă ascuțită. Înfipse bucsa în peretele peșterii și răsuci un buton de pe capacul cutiuței. Curând se aprinse un becușor roșu, semn ca unda fusese recepționată. După o clipă de gândire, Vertea spuse ca pentru el:

- Mda... Și acum să transmitem prima parte a reportajului la redacție...

Și începu să bata repede morse pe manipulatorul minuscul.

... Omul ieși la suprafață. De-abia își mai trăgea sufletul. Trebuise să străbată apa fără ajutorul costumului și, cu toate că nu era o adâncime prea mare, presiunea

fusese greu de suportat. Trase de câteva ori adânc în piept aerul proaspăt, sărat și încerca să se orienteze. Da, acolo, nu departe, la vreo cincizeci de metri, se afla malul. Valuri line se rostogoleau înspumate.

Omul ajunsese repede la mal înotând mai mult sub apă, pentru a nu fi cumva descoperit. Apoi se târî până într-un loc ferit și se trânti pe nisip la adăpostul unor tufișuri. După efortul făcut gâfâia din greu. Fața îi era zgâriată și un rictus îi strâmba din vreme în vreme gura.

Își pipăi buzunarul de la piept. Da, toate erau la locul lor. Dar partea cea mai grea mai rămânea de îndeplinit. Și acum îi mai vâjâia în urechi vocea aceea nesuferită, care nu știa altceva decât să dea ordine:

„... iar omul acela trebuie să treacă în lumea celor drepti. S-a-n- țeles? Accident, crimă, sinucidere, te privește. Rezultatul contează! Pentru ei va fi o pierdere ireparabilă și o întârziere de lungă durată! Executarea!”

Un fior zgâlțâi convulsiv trupul omului întins în nisip. Părea o fiară hăituită, istovită, frintă...

XVI. ULTIMA ACȚIUNE

Maistrul Petre Vevera privea cu atenție acele cadranelor care traduceau activitatea pompelor de mare adâncime. Totul mergea foarte bine: ca un ceasornic funcționa pompa ce trimitea aer proaspăt în clopotul care acum se afla la o adâncime de o mie de metri. Acele indicau și bunul mers al pompelor care controlau automat presiunea, având singure grijă ca aceasta să nu se ridice sau să nu scadă dincolo de ceea ce reprezenta "normalul".

Petre Vevera zâmbi satisfăcut, mângâindu-și mustăcioara sură. Adeseori, în imaginația sa, pompele erau asemănate unor telegari focoși, care tropăiau în galopul pistonului. Murmură mulțumit:

- Așa, armăsarii tatii! Ia te uită ce frumos aleargă!

Peste duduitul înfundat al motoarelor, un zgomot de pași răsună pe podeaua metalică. Cineva se apropie de el. Părăsind pentru o clipă cadranele, Petre Vevera își întoarce privirea și zărindu-l pe cel care venea, se încruntă.

- Hei, ce cauți aici? Nu știi că e interzis?

Celălalt zâmbi strâmb, arătându-și dinții galbeni, pătați de nicotină.

- E, parcă tu respecți regulamentul? Nu te-am văzut eu adineaori fumând?

Petre Vevera sări în sus, roșu la față.

- Eu? M-ai văzut tu pe mine? Eu să fumez aici, în sala pompelor? Asta-i... asta-i nemaipomenit! Ce obraznicie!

- Hai, nu te înfuria, zise nepăsător omul, dându-și șapca pe ceafă și scărpinându-se liniștit. Spune-mi mai bine cum merg drăciile astea?

- Ce-ți pasă? strigă Petre Vevera, fierbând. Ieși afară!

Celălalt dădu din umeri.

- Bine, ies, nu te mai agita așa. Dar... ia spune, ce-i asia? exclamă el. De ce se mișcă acul ăsta așa?

Petre Vevera se întoarce ca ars să privească indicatorul. În focul discuției cu intrusul, uitase cu totul de pompe. Cercetă cadranul, dar nu observă nimic neobișnuit. În aceeași clipă, îl străbătu o durere cumplită. O fracțiune de secundă i se păru că acolo, înăuntrul craniului, îi explodase ceva... Apoi, nu mai simți nimic...

Cu același zâmbet strâmb, omul privi o clipă bătrânul prăbușit la picioarele sale. Apoi se aplecă, îl trase de picioare și-l piti între două agregate. Cu pași iuți se îndrepta spre tabloul de comandă al pompelor, îl examina, suci câteva butoane și decupla mai multe pârghii. "În regulă!" - se felicită omul pentru reușita operație. Sosise deci la timp.

Cei cărora prezența sa aici li s-ar fi părut bizară, coborâseră de o ora pe fundul mării.

Damian își privi mulțumit oamenii. Erau tot unul și unul. Iată-l pe bătrânul Dincă, alături de care construisese cele mai multe dintre galeriile de aici. Iată-l și pe fiul său Victor, cu care lucra cot la cot, un flăcău inimos de vreo 20 de ani.

De la o vreme îi cuprinse o ușoară neliniște. Privi în jur. Se întâmpla ceva curios. Sub boltă totul era aparent normal. Încercă să-și analizeze senzațiile. Simțea acum că i se înfundă urechile și auzea pocnituri care nu existau în realitate. O durere surdă îl făcu să-și ducă palmele la urechi.

Ce se întâmpla? Sudori reci îl trecură dintr-o dată. Transpirase și totuși nu era prea cald. Oasele feței îl dureau...

Nu, nu neliniștea era cauza tuturor acestor fenomene... Brusc, își dădu seama și deveni palid. Creștea presiunea! Undeva era un defect la pompe? La etanșeizare? Nu putea ști. Dar astea... astea erau simptomele suprapresiunii pe care, fără îndoială, le aveau și ceilalți.

Îi privi îngrijorat. Erau prea cufundați în munca lor ca să-și dea seama. Aplecați, Dincă și fiul său lucrau la astuparea fisurilor cu betolit. Dar iată că bătrânul își îndreptă trupul și se scutură, ca și cum ar fi vrut să alunge ceva neplăcut.

Ce puteau face? O clipă Damian stătu la îndoială, apoi, luă o hotărâre. Se îndreptă spre clopotul de alarmă.

– Spre cabină! strigă el.

Toată lumea își întrerupse lucrul.

Urcară iute scările de fier. Ușa ermetică fu închisă. În cabină presiunea era de asemenea ridicată, dar nu mai crescuse. Încetul cu încetul organismul începu să se obișnuiască, să se adapteze. Dar cât aveau să rămână aici? Pentru cât timp avea să le ajungă oxigenul? Ce se întâmplase în cupola?

Nerăbdător, inginerul-șef ridică receptorul, sună. Niciun răspuns. Legătura cu suprafața nu mai funcționa!

XVII. "OM LA APĂ!"

Omul privi cu atenție cadranele pompelor care deserveau clopotul. Perfect. Acele jucau de parcă ar fi înnebunit. Privirea îi lunecă la trupul neînsuflețit al maistrului Vevera.

- Morții nu vorbesc, își zise satisfăcut omul. Da, hotărât lucru, de data aceasta am avut noroc! Mai ales că nătăfleții din șalupa de alimentare au crezut chiar că am o comunicare pentru inginerul-șef. Pot să mă felicit! Iată cât valorează o legitimație bine falsificată. Un rânjet îi dezgoli dinții galbeni. Cât despre cei din clopot... Cred că nu se simt prea bine la ora asta. Ar putea să-și scrie ultimele impresii din fundul mării!

Omul rânji din nou. Deodată se auzi o sonerie.

Omul privi în dreapta și în stânga, speriat. Soneria suna mereu, cu un tril pătrunzător. Dacă se auzea dincolo de ușă și venea cineva aici, tocmai acum? Unde dracu era oare soneria asta?

Se uită cu atenție și încerca să-și dea seama de unde venea sunetul. Parcă de aici, din dulapul ăsta metalic. Trase un sertar. Sunetul se auzi puternic. Da, asta era. Un telefon de alarmă. Fără să stea pe gânduri smulse receptorul și îl trânti jos. Din receptor se auzea un strigăt înfundat:

- Alo! Alo! Răspunde... Alo!

Omul făcu un semn cu mâna. Strigătul acesta din adâncuri era prea slab pentru a putea fi auzit de cineva.

Tiptil, fără să facă zgomot, înaintă spre ușă. Se mai uită o dată îndărăt. Totul era în ordine. Vasăzică, era în câștig de timp. Nu se alarmase nimeni. Acum, putea să se retragă liniștit. Se pipăi la buzunarul de la piept. Da, toate erau acolo. Dacă lucrurile vor merge bine, peste un ceas va fi departe. Și atunci...

Apăsă cu atenție clanța și împinse ușa. Pe sală nu era

nimeni. Voi să închidă ușa, dar ceea ce văzu îl făcu să înlemnească. În dosul ușii, rezemat de perete se afla un om ale cărui trăsături le recunoscuse îndată. În mână, acesta ținea un revolver.

La rândul lui celălalt, după ce-și reveni din prima clipă de buimăceală, încercă să ducă mâna la piept, unde-și ținea pistolul, dar nu avu timp.

- Ține-ți mâinile liniștite, spuse calm omul, care nu era altul decât profesorul Godard. Nu te enerva. Nu-i nimic, se mai întâmplă...

- Ce... ce vrei?... murmură celălalt.

- Ce să vreau, dragă Călinescule? A, pardon, am aflat că ți-ai schimbat numele. Aici, te numești... nu-i așa... dar, cum te numești, de fapt?

- Lasă-mă... lasă-mă să plec... murmură omul, cu fața albă ca varul.

- O, dar de ce te grăbești așa? întrebă Godard, jucându-se cu revolverul. Nu ne-am văzut de atâta vreme și acum vrei să mă părăsești atât de repede? Nu-i frumos din partea ta Călinescule... Nu-i frumos!

Godard vorbea liniștit, fără grabă, ca și cum s-ar fi întâlnit la un colț de stradă cu un prieten pe care nu l-ar fi văzut de multă vreme.

- Și pe urmă, de ce nu mă inviți înăuntru?

Cu o mișcare a pistolului, îi făcu semn omului - pe a carul față se întipărise o expresie de spaimă - să intre înapoi, în cameră. Îl urmă și el, și închise cu o mină ușa de metal.

- Ultima dată când ni s-au întretăiat drumurile a fost parcă la Paris, nu? Mă aflu într-o situație cam delicată, nu-i așa, Călinescule? murmură Godard, arborând un zâmbet foarte curtenitor. Atunci erai tu cu o jucărie de asta în mână, iar eu... Ei, dar astea au trecut...

Omul din fața lui Godard își trecu cu greu limba peste buzele uscate.

- Da, au trecut... murmură el. Acum... acum aș vrea să

mă lași să plec...

- Bine, dar avem tot timpul în fața noastră! spuse Godard, înălțând sprâncenele mirat. Sau— poate ți-e teamă, Călinescule? Iar ai făcut vreo pozna? Ț-f-ț! - și Godard își clătină capul, dojenitor - nu te mai lași de drăcii... Și nici nu mi-ai spus măcar... cum te cheamă acum... Taci? Aici ești un muncitor foarte conștiincios, nu-i așa? Nu! Nu face mișcări imprudente. Am un revolver foarte prost, știi... pornește câteodată fără nici un motiv. De altfel, în meseria noastră e foarte bine să ai o astfel de jucărie.

- Nu, n-ai să tragi... murmură omul privindu-l țință. Trebuie să-mi dai drumul... Eu știu despre...

- Nu știi nimic despre... murmură Godard amuzat...

- Ascultă-mă, ascultă-mă... ai nevoie de tăcerea mea...

- Ai să taci oricum, zise Godard făcând un gest elocvent cu pistolul. Unde sunt hărțile?

- Hărțile? Care hărți?

- Hai, nu mai face ne prostul. Dă-le-ncoace repede... Poate să vână cineva.

- Nu știu despre ce vorbești...

În clipa aceasta Godard făcu o greșală. O clipă privirea îi lunecă pe podea și descoperi, înghemuit, trupul lui Petre Vevera. Atâta fu de ajuns. Cu o mișcare desperată, celălalt se aruncă asupra lui Godard, răsucindu-i mâna în care ținea pistolul. O luptă sălbatică se încinse pe loc. Era greu să-ți dai seama care dintre cei doi avea să, învingă. Se luptau în tăcere, străduindu-se să facă cât mai puțin zgomot. Omul în salopetă îi repezi un pumn în tâmplă lui Godard, care se clătină amețit, se împiedică de un scaun și căzu pe spate. Călinescu își scoase fulgerător pistolul. Dar înainte de a putea declanșa încărcătura electronică, se prăbuși la podea.

Godard, într-un efort supraomenesc, reușise să-și descarce pistolul ultrasonic. Apoi se aplecă asupra celui prăbușit, îi cercetă haina, scoase ceva de acolo și se

îndepărtă iute. De-abia, izbutise profesorul să dispară, când ușa se deschise și în prag apăru ziaristul.

Se apropie de cadavrul omului în salopetă și-l examinează cu atenție.

- Ai fost în câștig de timp, Badea... Am sosit prea târziu.

După ce ziaristul dădu alarma se luă în scurtă vreme toate măsurile pentru salvarea celor din adâncul apelor. În sfârșit, cupola se ridică la suprafață. Palizi, oamenii ieșiră din cupolă și se urcară pe punte. Li se aduse la cunoștință cele întâmplate.

- Ce e cu Vevera? Întrebă inginerul Damian, îngrijorat.

Doctorul vasului clătină din cap semnificativ.

- A scăpat ca prin urechile acului. Dacă lovitura ar fi fost numai cu puțin mai tare, ar fi căpătat o fractură de bază. Așa, o să-și revină...

Damian își roti privirea, căutând pe cineva. Și, într-adevăr, lângă balustradă Nina îi zâmbea. Damian se apropie repede de ea. Își strânsesă mâinile în tăcere. Dar... cât de grăitoare era această strângere de mână!

Începuse să se întunece. O briză răcoroasă se juca în părul Ninei. Damian își aduna gândurile. Trecuseră în ultimele zile prin atâtea și totuși acum încerca cea mai mare emoție.

- Nina... începu el gândindu-se că-i cel mai neîndemânatic dintre toți îndrăgostiții ce au existat vreodată. Știi... eu...

Nina privea în larg. Inima îi bătea cu putere. Deodată, ochii i se opriră pe un punct ce juca pe valurile liniștite ale mării. Punctul se cufunda și reapărea.

- Radule, era pentru prima oară că-i spunea pe nume, privește, acolo... cred că e un om care înoată...

Era prea departe de țarm ca să fie un sportiv. Așadar, alta trebuie să fie explicația. De aceea, Damian nu stătu o clipă pe gânduri:

- Om la apă! strigă el.

Și strigătul său fu repetat de marinarul de la veghe...

*

Kirk stătea ingindurat la masa de lucru, cu bărbia sprijinită în pumni. Citi, încă o data, mesajul primit acum două zile. Era clar. Și tocmai claritatea îl făcea să se frământa, să clădească tot felul de presupuneri și până la urmă să nu mai înțeleagă nimic.

Rezolvat favorabil. Totul se află asupra mea. Mâine vin pe Visconte”.

Perfect. Numai că acest „mâine”, despre care vorbea agentul, trecuse de douăzeci și patru de ore. Iar Călinescu nu apăruse. Nici el, nici planurile atât de așteptate.

Unde erau? Ce se întâmplase? Cu el, în definitiv, putea să se întâmple orice – să se înece, să se ridice în chip de îngerăș în stratosferă și așa mai departe. Dar hârtiile? Bătrînul Kress îl bombarda mereu cu radiograme, cerându-i să urgenteze totul.

Un ciocănit în ușă îl făcu să tresară.

– Intră!

Jack pătrunse în cabină, zâmbind sfios.

– Mister Kirk...

Kirk îl privi fix, fără să-i răspundă.

– Mister Kirk, reveni Jack, vă rog să-mi dați voie să nu mai fiu groom...

Kirk se încruntă.

– Dar ce vrei tu să fii, nespălatule?

– Vreau să mă fac... telegrafist, ca mister Brand, murmura puștiul.

– Telegrafist, tu telegrafist? Asta n-ai să devii tu nici în iad, unde ajung toți cei care au pielea neagră ca tine. Adu-mi un whisky și nu mai vorbi prostii. Te-ai întors?

...Jack se urcă pe punte, plimbându-se fără rost. Era acum destul de mare ca să priceapă multe... și perspectivele viitorului care-l aștepta îi sângerău inima, așa cum biciul stăpânilor albi sângeraseră pielea

bunicului său. Dar aceasta era soarta negrilor în această țară sub pavilionul căreia navigau acum.

Deodată i se păru că vede ceva, acolo, departe spre țărm. Jack intră în camera hărților de lângă comandă și luă din cui un binoclu puternic. Îl puse la punct și în câmpul gradat al obiectivului apăru limpede vasul acela ciudat, cu o mulțime de macarale, deasupra căruia flutura tricolorul roș, galben, albastru. Jack își aminti câteva frânturi din frazele pe care i le spusese de curând Brand, când în dreptul lui „Visconte” trecuse un vas cu acest pavilion. „Sunt țări în care nu culoarea pielii determină locul pe care îl ocupi în societate. Mda. Sunt multe asemenea țări și aici, în răsăritul Europei, în Asia și în alte colțuri ale lumii!.

Bunul Brand oftase atunci și băuse o porție dublă de whisky. Îi era cam scârbă de slujba lui, dar nu se hotărâse niciodată să facă altceva. Jack coborî cu mare fereală scările care duceau spre cabina lui Brand.

– Ei, ce e, băietele? îl întrebă Brand, zâmbindu-i vesel.

Jack își lăsă privirea în jos încurcat.

– Aș vrea să ne întoarcem acasă... murmură el.

– Nu-ți place pe vas? întrebă Brand surprins. Dar... e totuși o viață frumoasă, te plimbi, vezi orașe multe...

– Mă plimb... de la bar la cabina lui mister Kirk cu un pahar de whisky. Și văd... o mulțime de ghetete și de pantofi pe care le lustruiesc toată noaptea.

În glasul lui Jack răzbătea amărăciunea. Brand dădu din cap. Asta făcea într-adevăr micul negru, se gândi el, și după toate probabilitățile tot asta avea să facă și de-acum înainte... cu toată istețimea lui care-l împingea la năzuințe pe care un negru nu le-ar fi putut niciodată atinge.

– Domnule Brand... ați putea să-mi spuneți ce căutăm noi aici, în Marea Neagră? Mi se pare că apele noastre teritoriale sunt foarte departe de aici.

Brand se posomorî dintr-o dată. Și el își pusese această

Întrebare. Era plătit ca să facă serviciul de specialist în comunicații și ultrasunete... despre altceva nu știa... Dar iată că în ultimele zile, începuseră să-i apară unele bănuieli – și nu dintre cete mai plăcute. Unul dintre mesajele primite vorbea despre distrugerea unei galerii... altul despre niște oameni „lichidați”.

– Nu știu, Jack, dar încep să cred că sunt la mijloc niște afaceri necurate. Măcar dac-am face contrabandă... Dar mister Kirk nu s-ar fi băgat în mărunțișuri. Cât despre contrabandă... pe aici oricum nu se prinde – și Brand căscă plictisit.

Jack se urcă din nou pe punte. Vasul cu pavilion tricolor se vedea încă, în același foc. Probabil că staționa. Aruncă o privire rapidă de jur împrejur, după care coborî cu repeziciune scările ce duceau pe duneță

*

După ce Damian dădu alarma, o șalupă de salvare fu lăsată pe apă. După câteva minute, șalupa se întorcea aducând la bord un copil cu pielea neagră și cu părul creț, care abia mai respira...

Îl urcară pe vas. În jurul lui se adunară câțiva oameni. Doctorul îl examinează cu grijă...

– Complet extenuat. Dar o să-l înzdrăvenim noi, într-o zi, două... în această clipă, atras de mișcare, în infirmerie intră profesorul Godard. Jack deschise ochii, îl văzu și avu o tresărire.

– Mister Parker... șopti el, și apoi închise la loc pleoapele. Ochii ziaristului se întoarseră întrebători spre Godard»

– Mister Parker? Întrebă el. Godard zâmbi amuzat.

– Cine știe cu cine mă confundă băiețașul ăsta... în starea lui de oboseală și de extenuare nici nu-i de mirare...

– Într-adevăr, dădu din cap ziaristul. Nu-i deloc de mirare! În infirmerie intră un marinar.

- Tovarășe Vertea, sunteți chemat de la redacție. Dan se duse la cabina telefonică. Luă receptorul.

- Da, eu sunt... Cum? A întrerupt călătoria... Aha... Înțeleg. Bine, îți mulțumesc. Vasăzică „Cazul Ladova”.

Vertea puse receptorul la loc și ieși din cabină.

XVIII. DE LA MOARTE LA VIAȚĂ

- În sfârșit, am terminat î zise chirurgul-șef, privind prin ochelarii săi cu filtru spre asistent.

Sora de serviciu îi desfăcu masca de tifon și îi șopti:

- Cineva vrea sa vă vorbească.

În anticameră îl aștepta un tânăr înalt cu părut negru, lucios. Vizitatorul se ridică repede și se apropie de chirurg,

- Mă numesc Vertea. Spuneți-mi, vă rog... aveți programată pentru astăzi o operație craniana?

Doctarul Nicolau îl privi mirat.

- Da, într-adevăr. Peste o jumătate de ceas.

- Aș avea o rugămintă. Să-mi permiteți... să asist la această operație.

Chirurgul clătină din cap în semn de refuz.

- Nu, așa ceva nu se poate. Nu se admite în niciun caz. Dar... În definitiv, pentru ce această dorință? Nu e prea plăcut să asști la o astfel de operație. Ești rudă?

Dar, îndată își dădu seama că asta nu era posibil.

- Nu, desigur, îmi aduc aminte. E vorba de „Cazul Ladova”. A fost găsit în stare de nesimțire lângă terasamentul căii ferate, aproape de satul Ladova... Fără nici o hârtie, fără niciun act la el, desfigurat. De aceea l-am numit așa...

- Dacă-mi permiteți, o să vă explic.

Pe măsură ce vorbea, sprâncenele chirurgului-șef se înălțau și mai mirate.

- Bine, o să vă dau autorizația...

- Cazul este foarte grav, îi spuse Nicolau lui Vertea în

sala de operație. Gândiți-vă, omul acesta este de fapt actualmente... mort,

- Mort! șopti înspăimântat Vertea. Dar atunci...

- Atunci... am aplicat tehnica obișnuită în asemenea cazuri când, datorită timpului scurt care a trecut de la accident și până la transportarea la spital a accidentatului, există posibilitatea ca țesuturile importante să nu se fi descompus. Mai întâi, am supus corpul refrigerației: l-am răcit la 25 de grade. Aparatul plămân-inimă-rinichi a menținut circulația sângelui și oxigenarea sa. Până acum totuși, „cazul Ladova” nu și-a revenit, nu a fost conștient.

Vertea clătină încet din cap.

- Desigur, reluă Nicolau, aceasta se datorește leziunilor creierului. Multiplele fracturi pe care le-a prezentat - la picioare, la mâini - nu sunt atât de neliniștitoare. Radiografia în relief ne-a arătat însă cauza principală a stării sale grave: o frântură de os care a străbătut o anumită parte a creierului. De aceea, asta e una dintre operațiile în care reușita este destul de îndoielnică.

Trase de o manetă. Încet, două canaturi se desprinseră din peretele rotund și se îndepărtară. Pe un covor mișcător pătrunse în sală masa de operație, ca o adevărată mică uzină cu tot felul de aparate și cadrane, purtând pe ea un om întins, în deplină imobilitate. Acesta era deci acel necunoscut găsit pe terasament, acel „caz Ladova”!

Nicolau apăsă pe un altul din șirul de butoane instalate la un pupitru. Pe un ecran în perete se iviră câteva imagini. Chirurgul și asistentul său examinează imaginile, radiografia în relief cu raze X, precum și așa-numita „radiografie” obținută cu ajutorul undelor ultra scurte... Alături, apăruse un tablou indicind repartiția izotopilor emițători de pozitroni pentru stabilirea diagnosticului în leziunile intra-craniene.

Și operația începu. Dan Vertea urmărea fascinat

mișcarea precisă și rapidă a mâinilor operatorilor. Anesteziatorul privea cu atenție cadranele care indicau funcționarea impecabilă a cordului, plămânului, rinichiului artificial...

În clipa când așchia fu extrasă, întregul corp al necunoscutului avu o tresărire.

Anesteziatorul își controla ecranele și răsuci un buton. Asistentul aruncă o privire la aparatul inimă-plămân-rinichi, care funcționa fără greș. Nicolau clătină din cap.

- O mișcare provocată de o excitație nervoasă mecanică, de osul acesta, explică el, lucrând repede. Acum nu ne mai rămâne decât să închidem pe rând totul și să aplicăm în toate straturile antibioticele necesare. Dacă în câteva minute funcțiile nu revin, măcar în parte... nu mai este nicio speranță...

Dan Vertea se apropie încet de masa de operație și privi figura bolnavului. Chirurgii lucrau încă la închiderea rănii. Trăsăturile „cazului Ladova” erau încremenite. Lui Dan i se păru deodată că zărește, o clipă doar, o tremurare a buzelor.

Pe semne, însă, că se înșelase. Nu fusese decât o părere.

Trecu încă un minut. Nicio schimbare. Aparatul plămân-inimă-rinichi lucra ritmic, fără oprire. Buzele, pielea erau palide, întreținute doar de această circulație artificială.

Anesteziatorul ridică fruntea.

- Scade... spuse el.

Nicolau își opri lucrul. Acum pielea era prinsă în copci. Răsuci un buton crescând intensitatea curenților ce pătrundeau în creierul omului. Asistentul îl privi mirat.

- Acum... sau asta, sau nimic! șopti chirurgul. Dacă excitația asta nu-l ajută, altceva nu se mai poate face.

Încă o clipă, nimic. Apoi buzele necunoscutului tremurară și o șoptă, înceată dar clară, străbătu, însoțită de un geamăt. Simțea că-l doare! Știa deci că există! Trăia!

Chirurgul ofta uşurat.

Din nou tăcere...

Se părea că cel de pe masa de operaţie, renunţase prea repede la viaţa recăpătată de atât de puţină vreme. Dar nu. Buzele i se mişcă din nou.

Vertea îşi plecă urechea la buzele bolnavului. Desluşi cu greu cuvintele întretăiate de răsuflarea înceată:

– Simonne... Simonne... J'cil soif... ma fille... (Simona... mi-e sete... fata mea...)

Vertea nu păru surprins că victima vorbea franţuzeşte. Medicii se priveau miraţi. Nicolau şopti:

– Perioada de agitaţie... devine conştient...

Vertea se apropie de urechea necunoscutului şi vorbi rar şi limpede:

– Ne vous inquietez pas... Nous allons l'appeler... Qui est-elle? (Nu vă nelinişti)!... O vom chema... Cine este? ...)

Bolnavul zâmbi imperceptibil, parcă liniştit de vocea caldă şi apropiată:

– Simonne... şopti el. Simonne Godard... ma fille.

XIX. TAINA LUI ARION DIN CORINT

– Cu toate că este foarte bine imitat, totuşi nu pare să fie acelaşi scris Priviţi prin aceasta lupă.

Specialistul îi arată colonelului un punct de pe scrisoare.

– Iată aici. Vedeţi aceste liniuţe la „t”? Deşi au aparent aceeaşi formă, remarcaţi că înclinarea lor e cu totul diferită. În general, în această scrisoare literele se termină cu un fel de cârlig minuscul în timp ce în manuscris nu există nicăieri această particularitate, nici măcar în cele mai recente. E adevărat că sub imperiul unei emoţii puternice scrisul se poate modifica destul de mult. Totuşi niciuna dintre caracteristicile sale „permanente” nu dispar.

- Mulțumesc.

Specialistul grafolog se întâlnește la ușă cu ofițerul de serviciu.

- A venit tovarășa Teodoriu, raportă acesta colonelului.

- Să intre.

Tânăra fată, îmbrăcată în negru, intră în birou. Fața îi era palidă și trăda tulburare. Colonelul îi ieși în întâmpinare și-i strânse mâna cu căldură.

- Te rog să ne ierți că-ți pricinuim asemenea neplăceri, dar...

- Sunt bucuroasă să vă dau orice sprijin pe care-l socotiți necesar. E o datorie...

Colonelul o invită să șadă.

- Tovarășă Irina, începu el, noi am stabilit cu exactitate - colonelul șovăi puțin ca și când ar fi vrut să spună un anumit lucru, dar s-ar fi răzgândit - că scrisoarea pe care a lăsat-o tatăl dumitale n-a fost scrisă de el...

Fata îl privi fără să înțeleagă,

- Da, continuă colonelul, a fost contrafăcută de asasini...

- Asasini!? Irina se cutremură. Dar nu înțeleg... De ce...

Vorbea cu mare greutate, reținându-și din răsuferință lacrimile.

- Mai există încă pe lume oameni lipsiți de scrupule, tovarășă Irina, care pentru sacul lor de bani nu pregetă să curme vieți omenești. Dar vor plăti pentru toate fărădelegile lor. Și încă foarte curând... Unul dintre ticăloși se și află acolo unde-i era locul.

Colonelul scoase dintr-o mapă o fotografie.

- Îl cunoști pe acest individ?

Irina luă fotografia. Chipul omului i se păru străin, necunoscut. Avea ochii închiși. Părea că doarme. Dar, în felul în care îi erau crispate trăsăturile, Irina deduse adevărul.

- Da, e mort! confirmă colonelul.

Irina tresări. Ceva din fața acestui om îi era totuși

cunoscut. Și-o închipui însuflețită cu un zâmbet mieros în colțul buzelor. Da, el era.

- Îl cunosc, spuse ea cu hotărâre. E omul care a venit la tatăl meu din partea unei edituri din străinătate.

Gruia dădu din cap satisfăcut.

- Ne era necesară confirmarea dumitale.

Colonelul se ridica și o conduse până la ușă.

- Îți mulțumim, tovarășă Irina. Ești o fată curajoasă.

Irina tocmai cobora scările de marmură ale clădirii când văzu urcând un tânăr locotenent-major, a cărui față îi era bine cunoscută. Avea mâna stângă în eșarfă, iar cu dreapta ținea de curea un splendid câine lup.

- Bună ziua, Irina.

- Bună ziua, tovarășe geolog...

Ofițerul râse cu veselie.

- În meseria noastră, spuse el, e uneori necesar să devii geolog sau acrobat, contabil sau...

- Îndrăgostit, zâmbi Irina.

- Acesta-i chiar cel mai primejdios travesti!

- Trebuie să recunosc că știi să-l joci destul de bine, dar până la urmă rămâne tot un travesti...

- Irina, aș vrea să nu discutăm acum...

- Probleme profesionale...

- Ești o mică răutăcioasă, dar las' că mă răfuiesc cu tine Nu-i așa Negruț? Tu ce părere ai?

Câinele lătra zgomotos. Aceasta era părerea lui.

Irina i se adresă cu seriozitate.

- Ai un stăpân urâcios, pe care nu-l iubește nimeni, auzi?

Fata făcu un semn cu mâna și coborî repede scările. Ofițerul o privi din urmă și, când dispăru, se întoarse pe călcâie și intră în clădire.

Parcurse sălile largi, luminoase, de o sobrietate elegantă și intră în biroul comandantului.

- Tovarășe colonel, locotenentul-major Vertea raportează de îndeplinirea misiunii!

- Vino și ia loc, îl pofti colonelul.

Vertea se apropie de birou. Scoase din porthart un aparat fotografic și niște hârtii.

- Acestea le-am găsit la Călinescu, alias Badea, cusute în căptușeala hainei.

Colonelul răsfoi hârtiile.

- Da, da, după câte se pare acestea sunt adevăratele planuri ale exploatării „M.N.” furate din biroul lui Damian. Trebuie să știi că și asupra impostorului s-au găsit niște planuri, dar erau false. Badea își luase măsurile lui de precauție. Cât despre aparatul fotografic, vom afla imediat la ce i-a folosit

Apăsă o sonerie și deîndată se prezentă ofițerul de serviciu.

- Du asta la laborator. Să se dezvolpeze filmul

- Am înțeles.

Sublocotenentul ieși. Colonelul își aprinse o țigară.

- După comunicarea pe care mi-ai făcut-o în legătură cu „cazul Ladova”, falsul profesor Godard a fost arestat. A făcut un tărăboi întreg că are să se plângă la legație, că are pașaport etc. L-am lăsat până și-a terminat povestea și apoi l-am confruntat cu brazilianul care comisese atentatul din expres. Până la urmă, a făcut mărturisiri complete...

- Știți ca medicii au ajuns la concluzia că profesorul, înainte de a fi aruncat în prăpastie, a suferit o paralizie... probabil datorită unei descărcări ultrasonice. De altfel aici banditul și-a greșit socotelile. Paralizia a fost aceea care l-a salvat pe Godard.

- Cum așa? întrebă colonelul.

- Sunt ciudățeniile organismului nostru. Șocul ultrasonic a jucat rolul de anestezic totală întrerupându-i funcțiile și încetinind procesele vitale.

Tânărul ofițer rămase o clipă pe gânduri, își învârti mecanic bricheta între degete, vădind o mare

concentrare.

- Un singur lucru nu înțeleg, murmură el. De ce falsul Godard l-a suprimat pe Badea? Ce interes avea?

- Acestea sunt legile concurenței capitaliste, prietene. Vezi că fiecare dintre cei doi erau agenții altui trust care voia să albă prioritatea și monopolul.

Vertea scoase o exclamație de surpriză.

- Grănicerii noștri maritimi, continuă colonelul, au descoperit un cargobot al Leoniei care simula o avarie în apele noastre teritoriale. De fapt, însă, sonda profilul fundului. La percheziția pe care au făcut-o la bord au găsit textele radiogramelor primite de La Mc.Colman..

- Și atunci... semnul „capului de leu”?

- O simplă coincidență. Cu toate că amândouă firele lucrau pentru monopolurile din Leonia, firul Badea-„Visconte” ducea la marele magnat al materialelor atomice Kress. În privința aceasta informațiile micului Jack ne-au fost foarte prețioase.

- Bietul Jack. Vorbea cu atâta ură despre boss-ul lui. Îi era grozav de teamă să nu-l trimitem înapoi pe „Visconte”. Vertea începu să râdă.

- Spunea să-i dăm să curețe toate cizmele din lume, numai să nu se întoarcă acolo î

- Bun băiat Jack și curajos, adăugă colonelul.

Își aprinse o țigară.

- Se pune întrebarea - colonelul își încreți fruntea - de ce au avut nevoie să-l suprime pe profesorul Teodoriu?

- În privința aceasta, aș putea să vă spun eu ceva. E drept că deocamdată sunt doar presupuneri, dar cred că suntem pe drumul cel bun. Profesorul Teodoriu dezlegase străvechea taină a lui Arion din Corint.

- Arion din Corint? exclamă colonelul.

- Da, istețul grec găsisese de fapt intrarea unei grote ascunse în malul mării, care cobora adânc sub fundul ei. Așa a scăpat el atunci de urmăritori. Și aici începe partea interesantă. Au trecut veacuri, unul după altul, și în lupta

dintre neptunism și plutonism¹ a învins zeul mării care a înghițit treptat, treptat o porțiune însemnată din uscat. Așa s-a făcut că intrarea în grota submarină a fost acoperită de apele mării și oamenii n-au aflat niciodată despre ea...

- Se pare, totuși, c-au aflat, locotenente, zâmbi colonelul, și cred că tocmai asta trebuie să știm: cum a intrat organizația „Capului de leu” în posesia tainei lui Arion din Corint.

Cineva bătu la ușă.

- Intră! zise colonelul.

Era chimistul expert.

- Tovarășe colonel, filmul a fost dezvoltat. Imaginile sunt asemănătoare cu cele de pe banda găsită în ceasul magnetovideofon. Câteva clișee înfățișează o hartă. După câte se pare, spionul a folosit proprietățile izotopilor radioactivi...

- Fii mai lămurit, zise Gruia.

- După câte se pare, spionul a reușit să înlocuiască tușul obișnuit cu care se lucra în biroul de proiectare cu tuș care conținea atomi marcați. Lucrul acesta i-a permis să fotografieze harta chiar dacă aceasta era acoperită de vreun oblon de protecție.

- Lată, așadar, cum folosesc ei descoperirile științifice! exclamă indignat Vertea.

Colonelul zâmbi cu amărăciune.

- Te surprinde locotenente? Doar nu e prima dată, și probabil că nici ultima. De aceea este de neiertat lipsa de vigilență de care au dat dovadă cei de la uzină. Închipuiește-ți că tânăra aceea, Nina Roșculeț, a observat că i-a fost schimbată sticla de tuș, dar n-a acordat atenție faptului.

După ce expertul ieși din birou, locotenentul se ridică.

1 Expresie figurativă folosită în legătură cu lupta permanentă ce se desfășoară în natură între apă și uscat.

Colonelul se apropie de el.

- Ei, acum afacerea se apropie de sfârșit. În curând ai să poți pleca în concediul binemeritat. Colonelul făcu un semn din cap spre mâna din eșarfă. Și de care ai absolută nevoie...

- E un fleac, tovarășe colonel, vă asigur. Am avut noroc. Descărcarea electronică m-a atins doar în treacăt...

Colonelul păru că are să mai spună ceva important:

- Da, te mai rog ceva... Ai grijă de Irina Teodoriu, are multă nevoie de sprijinul dumitale moral.

- Tovarășe colonel...

Vertea roși ca un școlar. Colonelul zâmbi șiret și-l bătu pe umăr.

- Vezi, locotenente, am și eu informațiile inele.

XX. ÎNFRÂNGEREA PIRAȚILOR

În ziua aceea se adunase multă lume în sala Institutului de istorie. Vestea că Irina Teodoriu își va susține lucrarea de diplomă în domeniul istoriei sciților stârnise mult interes. Așadar, fiica ducea mai departe opera tatălui.

În sală se întâlneau mai multe cunoștințe vechi. Erau acolo inginerul Damian cu Nina, colonelul Gruia și adevăratul profesor Godard. Acesta, după o convalescență în care i se dăduseră îngrijiri medicale speciale, redevenise același om de viață cu preocupări multilaterale. Bineînțeles, se afla de față și tânărul Vertea, care se felicita o dată în plus pentru slăbiciunea sa pentru... istorie.

Irina explicase în mod strălucit episodul dispariției lui Arion din Corint și, spre surprinderea tuturor, așezase pe masa comisiei câteva obiecte găsite în primitivul altar cioplit cu câteva sute de ani înaintea erei noastre.

Când Irina termină, contrar obiceiului, sala izbucni în

aplauze călduroase. Președintele comisiei o felicită și-i strânse mâna cu căldură.

- Ai fost admirabilă, Irina, admirabilă! sări Vertea imediat ce aceasta ieși din sală.

În jurul Irinei se alcătuirose imediat un grup entuziast. Dan îi prezentă pe Damian și pe Nina.

- Iar acesta... este profesorul Godard!

- Sunt bucuroasă că vă cunosc, i se adresă Irina. De altfel, lucrarea dumneavoastră despre geologia Mării Negre mi-a fost de mare ajutor în explicarea fenomenului grotei lui Arion.

Godard se înclină cu modestie.

- Intenționez să plec imediat cu inginerul Damian ca să-mi continui cercetările.

Vertea era cel mai exuberant. Uitase parcă și de mâna stângă pe care tot o mai ținea în eșarfă.

- Astăzi, dragi prieteni, vom petrece seara împreună. Trebuie să sărbătorim acest mare succes al Irinei.

- Și al dumitale, spuse zâmbind colonelul Gruia. Aportul dumitale la acest studiu mi se pare că a fost destul de important...

- Aveți dreptate, tovarășe colonel, spuse Irina. De fapt, eu n-am făcut decât să sintetizez datele culese de el.

- Frumoasă documentare, râse Godard. Era cât pe-acți să fii o jertfă a științei.

Coborâra scările,

Când ieșiră în stradă, auziră strigătul unui vânzător de ziare.

- Ediție specială! Ediție specială! Comunicatul cu privire la prima uzină submarină... Ediție specială!

- Ia te uită! exclamă colonelul. Se pare că uzina submarină continuă să fie o problemă la ordinea zilei.

- Mda, uitasem să vă spun - fața lui Damian radia bucurie. Țara noastră, socotind faza experimentală încheiată cu succes, a pus la dispoziția Consiliului Științific Internațional toată documentarea necesară și a

invitat oameni de știință din toate țările să vină să viziteze instalațiile noastre...

- Și când te gândești că ticăloșii ăștia urmăreau să simuleze o prăbușire naturală a galeriilor, spuse Vertea cu indignare.

În față opri o limuzină încăpătoare. Colonelul îi pofti să se urce.

- Direcția Snagov, spuse colonelul șoferului, după ce se instalară comod pe pernele moi.

Discuția continuă cu aceeași însuflețire în jurul evenimentelor din ultimele zile.

- Un singur lucru nu este încă nelămurit, spuse Damian, exprimând cu glas tare gândul tuturor. Cum au aflat pirații despre existența acestei grote prin care și-au deschis drum spre uzina noastră?

Colonelul Gruia își dresе glasul.

- Acum, nici aceasta nu ne mai este necunoscut prieteni. La instrucție, cei arestați ne-au relatat lucruri foarte interesante. În cursul ultimului război mondial, flota hitleristă își avea în zona aceasta o bază navală. Cu prilejul unor reparații făcute la chila unui distrugător, un scafandru a dat peste această grotă. El a explorat-o și a raportat superiorilor săi asupra descoperirii făcute. Naziștii intenționaseră să facă acolo un depozit de muniții... dar, între timp, fuseseră zdrobiți. Câțiva dintre ofițerii care cunoșteau această taină fugiseră în Leonia. Acolo găsiseră imediat business-meni” pe care i-a interesat acest lucru. Pentru ce... v-ați convins și dumneavoastră.

- Numai că le vine din ce în ce mai greu să lucreze la lumina zilei... spuse Damian. Se târăsc ca șerpii prin văgăuni și subterane.

- Pe oriunde s-ar ascunde, de câte ori vor încerca să muște, le vom smulge colții veninoși, spuse Vertea, impetuos ca întotdeauna.

Mașina se opri pe malul bătrânului lac... de o

neasemuită frumusețe. Pe cer, strălucea luceafărul, iar un vânt făcea să foșnească bătrâna pădure de stejari.

Cu toții se îndreptară spre debarcader. Un vaporas inundat de lumină își avânta, în văzduh sirena, invitând pasagerii să se grăbească. Colonelul îl luă de braț pe Godard și-i spuse vesel:

- Am auzit că la restaurantul de pe insulă au un vin grozav. Vechi, străvechi, plesni el din limbă semnificativ.

- Din ce an? se interesă profesorul cu aer de cunoscător.

- Din 1956! răspunse colonelul urcând primul treptele debarcaderului.

EPILOG

UN ULTIM CUVÂNT

După terminarea pauzei, Bancea își reocupă locul în sală. În auz îi parvneau, din nou, frânturi din spusele vorbitorului.

- Da, tovarăși... Și, pe urmă, pe lângă lucrurile neverosimile din punct de vedere științific pe care le-au subliniat suficient antevorbitorii mei, lucrării trebuie să-i mai reproșăm și altceva...

Vorbitorul făcu o pauză teatrală, privind în sală de la dreapta la stângă și de la stângă la dreapta.

- Eroii! Oare poate pretinde cineva că aceștia sunt personaje vii? Oameni ca inginerul Damian, locotenentul Dan Vertea și ceilalți ejusdem farinae - nu există! Și, în sfârșit, (aici criticul zâmbi înveselit) cine poate crede în povestea asta naivă de dragoste dintre inginerul Damian și Nina Roșculeț.

În această clipă, pe locul liber de lângă Bancea se așeză cineva care-i puse mâna pe braț.

Inginerul Emil Bancea întoarse capul și tresari mirat. Tinăra femeie care luase loc lângă el puse degetul pe

buze. Bancea zâmbi și-și îndreptă privirea din nou către estrada.

Criticul terminase și acum nu mai rămânea, pare-se, nimeni înscris la cuvint.

- Mai dorește ceva să vorbească?

Bancea ridică brațul.

- Un singur și ultim cuvint, rosti el. Toți se întoarseră spre dânsul. Aici s-a spus că un om ca Damian nu există. Ca "inginer oceanograf" - Bancea își aminti de calitatea în care fusese invitat - pot să aduc o contribuție esențială. Ei bine, inginerul Damian... sunt eu! Tovarășul critic are însă dreptate într-un singur punct: Nina Roșculeț nu există... există însă Nina Bancea. Nu-i așa, Nina? Se adresă el tinerei de lângă el.

În sală izbucniră aplauze. În zadar încerca redactorul-șef să-și facă auzită vocea. Într-un târziu, după ce cuplă printr-o apăsare de buton toate difuzoarele, glasul său se rostogoli ca un tunet:

- Dragi tovarăși, ședința s-a terminat!

SFIRȘIT

Rugăm cititorii să ne trimită impresiile și sugestiile lor asupra lucrărilor publicate în colecția noastră pe adresa București, Raionul I. V. Stalin, Casa Științei, Piața Științei Nr. 1, Redacția revistei „Știință și tehnică”. Telefon 7.60.10 int. 1571-1164.

Colecția „Povestiri științifico-fantastice” apare la 1 și 15 ale fiecărei luni, în 32 pagini, prețul de 1 leu exemplarul.

Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții:

Prețul abonamentelor :

3 luni	6 lei
6 luni	12 lei
1 an	24 lei

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU

